

Sprawozdania • Reports

Muzeum Międzynarodowego Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca w Genewie

Czerwony Krzyż to pozarządowa organizacja humanitarna i społeczna o zasięgu międzynarodowym. Razem z Czerwonym Półksiężycem tworzy Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca. Siedzibą Ruchu jest Genewa – rodzinne miasto założyciela organizacji. Tu mieści się także interesujące Muzeum Międzynarodowego Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca.

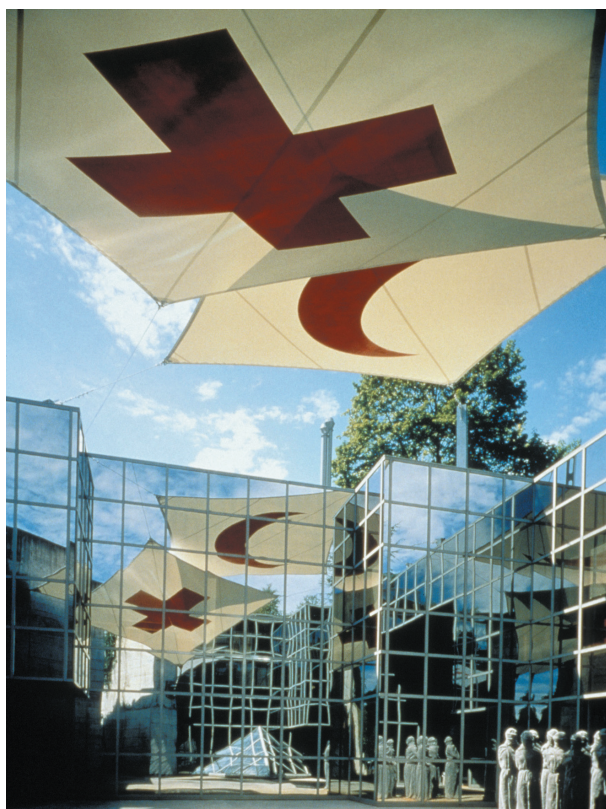
Powstałe w 1988 roku Muzeum przedstawia historię i misję Czerwonego Krzyża, ale przede wszystkim w poruszający sposób pokazuje okrucieństwa, które popełniła ludzkość w ostatnich dwóch wiekach. Odwiedzających Muzeum witają słowa Fiodora Dostojewskiego „Wszyscy jesteśmy współodpowiedzialni za ludzkość”.

Idea konieczności ochrony ludzkiego życia i pomocy potrzebującym istniała zawsze, we wszystkich cywilizacjach. Obrazują to, wyeksponowane w pierwszej sali Muzeum, cytaty z Biblii oraz myślicieli i filozofów pochodzących z różnych kręgów kultury starożytnej.

Prekursorami nowożytnej idei „ochrony życia przez akty miłosierdzia” byli: angielska pielęgniarka i twórczyni współczesnego pielęgniarstwa – Florence Nightingale, rosyjski chirurg – Mikołaj Pirogow i Amerykanka – Clara Barton. Czerwony Krzyż został założony z inicjatywy szwajcarskiego filantropa i finansisty Henry Dunanta w 1863 roku. 24 czerwca 1859 roku Henry Dunant znalazł się na pobojowisku po krwawej bitwie między armią austriacką a wojskami włoskimi i francuskimi pod Solferino. Wstrząśnięty widokiem 40 tysięcy zabitych i rannych pozostawionych na polu bitwy zmobilizował miejscową ludność do pomocy wszystkim rannym niezależnie od tego, w jakiej armii służyli. Po powrocie do Genewy Henry Dunant napisał *Wspomnienie o Solferino*, w którym zasugerował sformułowanie międzynarodowych zasad dotyczących pomocy rannym w czasie wojen, powołanie specjalnej służby medycznej do pracy na terenie działań wojennych i zaproponował, aby zarówno ranni jak i niosący im pomoc, byli traktowani jako osoby neutralne, nawet na polu bitwy. Generał Guilloime-Henri Dufour, dziennikarz Gustave Moynier i dwóch genewskich lekarzy – Louis Appia i Theodore Maunoier poparli idee Henry Dunanta i wspólnie założyli Międzynarodowy Komitet w celu niesienia pomocy rannym żołnierzom, który przekształcił się następnie w Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża.

W pierwszych salach Muzeum opowiedziana jest historia powstania organizacji, można też obejrzeć film, pokazujący rekonstrukcję bitwy pod Solferino. Wśród eksponatów jest oryginał pierwszej Konwencji Genewskiej z 1864 roku. Działania Czerwonego Krzyża ukazuje bogata dokumentacja fotograficzna (zgromadzono ponad 15 tysięcy zdjęć).

Na ścianach następnych pomieszczeń Muzeum umieszczone są wstrząsające dane. Wymienione są tam – rok po roku, poczynając od narodzin Czerwonego Krzyża w roku 1863 – miejsca, gdzie toczyły się lub toczą obecnie konflikty zbrojne, w których zginęło więcej niż 10 000 osób, epidemie i klęski żywiołowe, z powodu których życie straciło więcej niż 1 000 osób oraz towarzyszące im działania podejmowane przez Czerwony Krzyż. Szczególna uwaga została poświęcona I i II wojnie światowej. Obejrzeć można sprzęt medyczny, który był w użyciu w czasie tych wojen, zdjęcia dokumentujące niesienie pomocy przez Czerwony Krzyż, ale też filmy ukazujące okrucieństwo wojny i ofiary wśród żołnierzy oraz ludności cywilnej. Szokujący jest widok regałów wypełnionych 7 milionami kart rejestracyjnych żołnierzy biorących udział w I wojnie świa-

Ryc. 1. Główne wejście do Muzeum z symbolami Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca

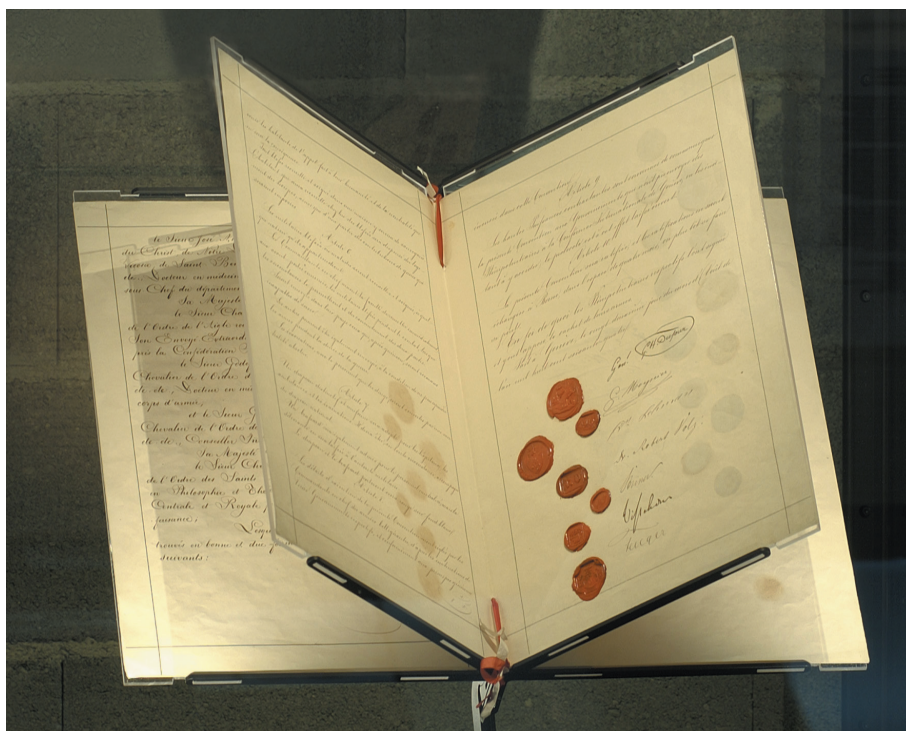

Ryc. 2. Pierwsza sala Muzeum z wyeksponowanymi sześcioma tekstami, pochodzącymi z różnych wieków i cywilizacji, pisanymi różnym pismem, ale niosącymi ten sam przekaz: szacunek i miłość są w stanie zwyciężyć przemoc i nienawiść

towej oraz dokumentacją dotyczącą 2 milionów jeńców i więźniów z tego okresu. Dopiero w 1949 roku uchwalono konwencje dotyczące traktowania jeńców wojennych (III Konwencja Genewska) i ochrony cywilów (IV Konwencja Genewska). Wobec powyższego Czerwony Krzyż

nie mógł skutecznie pomagać jeńcom wojennym w obu wojnach, ani w trakcie II wojny światowej działać w obozach koncentracyjnych.

Kolejne sale przedstawiają zadania, jakie podejmuje i realizuje Czerwony Krzyż obecnie, a są to głównie: po-

Ryc. 3. Egzemplarz podpisaney przez 12 państw Konwencji Genewskiej z 22 sierpnia 1864 roku, dotyczącej „poprawy sytuacji rannych na polu bitwy” i ustalającej symbol czerwonego krzyża na białym tle jako emblemat chroniący niosących pomoc

Ryc. 4. Regaly z kartami ewidencyjnymi żołnierzy i jeńców I wojny światowej (pochodzących z 38 zwaśnionych państw)

moc w ratowaniu ludzi, którzy ucierpieli w wyniku klęsk żywiołowych i epidemii, pomoc chorym na AIDS, bezdomnym, ofiarom min, pomoc i walka o prawa więźniów i jeńców, akcje odnajdywania zaginionych i łączenia rodzin, szkolenie w zakresie pierwszej pomocy.

Przesłanie Muzeum jest takie samo, jak główne idee organizacji – ochrona życia i godności każdego człowieka

oraz zapobieganie i łagodzenie cierpień muszą być częścią współczesnej cywilizacji.

Dr n. med. Monika Rucińska
Oddział Onkologii
Vejle Hospital
Denmark

Ryc. 5. Jedna z sal Muzeum ukazująca współcześnie prowadzone przez Czerwony Krzyż działania, np. pomoc ofiarom min lądowych